

Centar za ekologiju i održivi razvoj (CEKOR)
Center for Ecology and Sustainable Development
CEKOR, Korzo 15/13, 24 000 Subotica, SERBIA
Fax: 381 (0) 24 523 191, www.ckor.org

18.11.2013

Saopštenje za javnost

Beograd- Danas je Beograd, uz druge evropske prestonice bio mesto globalnog protesta aktivista koji se protive učešću Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) na Međunarodnom Samitu uglja i klime, organizovanom od strane Svetske asocijacije za uglj, koji se upravo dešava u Poljskoj, paralelno sa Konferencijom UN o promeni klime.

Učesnici protesta¹ smatraju da je prisustvo EBRD na Međunarodnom Samitu uglja i klime- koji, kažu kritičari, podriiva duh i suštinu UN procesa², signal koji stvara zabrinuće da EBRD namerava nastaviti praksu usmeravanja javnih para u projekte koji su visoko intenzivni u proizvodnji ugljen -dioksida.

EBRD trenutno revidira svoju Strategiju energetike, koja predstavlja vodič za investicije EBRD u tom sektoru, međutim, prisustvo banke na pomenutom samitu sugerise da revidirana strategija neće ozbiljno razmotriti pretnje od promene klime, kažu okupljene grupe.

Dok su delegati iz celog sveta okupljeni u Varšavi na 19. Godišnjoj Konvenciji o promeni klime, obilje dokaza iz naučne zajednice nedvosmisleno ukazuje na potrebu da sačuvamo barem dve trećine sada poznatih rezervi fosilnih goriva u podzemlju, netaknuto- kako bi time ograničili stepen porasta globalnog zagrevanja na stepen koji ide ispod cilja od 2 stepena Celzijusa koji je dogovoren.

Ipak, EBRD planira da nastavi investicije u fosilna goriva, uključujući i uglj, prema predlogu svoje nove Strategije energetike predstavljene ovog leta. Između 2006-2011 dok je postojeća strategija bila na snazi, 48 odsto EBRD-ovog portfolija od 6,7 milijardi eura je otišlo na fosilna goriva. Podrška ugljenim projektima se u tokom ovog perioda povećala sa 60 miliona na 262 miliona eura.

Fidanka McGrath, Bankwatch EBRD koordinator je rekla „Dok Međunarodni Samit uglja i klime zvoni na sva zvana o takozvanom „čistijem uglju“, ova otrcana fraza je samo očajnički pokušaj spinovanja od strane ugljenog lobija kako bi podržali zastarelu i umiruću industriju. Kako onda uopšte neko može da uzme za ozbiljno izjave EBRD da je sa svojom novom Strategijom energetike posvećena rešavanju izazova klimatskih promena?“
“Ukoliko se značajnije promene ne unesu u novu strategiju, deoničari EBRD-a mogu isto tako glasati da se naziv banke promeni u ‘Evropska banka za re-karbonizaciju i destrukciju’. Projekti razvoja uglja neće rekonstruisati i neće razviti zemlje u kojima ova banka posluje, ali će zato isti održati *status quo* koji gura svet bliže prema ivici klimatske katastrofe,” dodaje McGrath.

Zvezdan Kalmar, isred CEKOR-a je dodao: „EBRD u Srbiji je u periodu 2006- 2012 finansirao projekte fosilnih goriva u Srbiji u iznosu od 65% od ukupnih EBRD investicija u Srbiji, gde pripadaju i projekti razvoja uglja, koji imaju izuzetno veliki negativni uticaj na klimatske promene. Nastavljanje sa ovakvim investicijama i u budućnosti ne samo da je u suprotnosti sa ciljevima EU u oblasti klime i energetike, već će dovesti do takozvanog „karbonskog zaključavanja“- zamke koju će kasnije biti jako teško i ekstremno skupo ispraviti. „

Tokom leta više od stotinu organizacija dalo je svoj komentar na nacrt nove Strategije energetike EBRD-a i tražile su da EBRD uspostavi kriterijume restrikcije davanju zajmova za projekte generisanja struje iz uglja i kovanja uglja, po ugledu na sestrinsku instituciju Evropsku investicionu banku.
Nova Strategija energetike EBRD se očekuje da bude usvojena 10 decembra od strane borda direktora EBRD.

Za sve detaljnije informacije:

Zvezdan Kalmar, koordinator za energiju i monitoring finansijskih institucija
CEKOR, Korzo 15/13, 24000 Subotica, 065/55 23 191

¹ Fotografije sa protesta biće dostupne na <http://www.flickr.com/photos/bankwatch>

² Samit se organizuje pod temom ‘čiste tehnologije za uglj, mogućnosti i inovacije’: više info i tvrdnji o čistom uglju možete naći na: <http://bankwatch.org/documents/no-such-thing-as-clean-coal.pdf>